

TÜRKİYE’NİN HUKUK REFORMUNA İHTİYACI VAR MI?

Malumunuz olduğu üzere bir süredir Sayın Cumhurbaşkanımızın yargı reformu yapılmasına gerektiğini ilişkin beyanatlarına şahit oluyoruz. Hatta gündemden de takip ettiğimiz kadarıyla bu çalışmalarda sona gelmiş vaziyette. Acaba gerçekten bir yargı reformuna ihtiyacımız var mı? Bu soruya cevap verebilmek için ilk önce Ak Parti hükümetleri döneminde yapılan yargı reformları hareketlerine bakmamız gerekiyor. Elbette geçmişte yaşamıyoruz ancak geçmişten dersler çıkarıyoruz.

Yargıda reform yapılması gerektiğine ilişkin ilk irade 2009 yılında açıklanmıştı. 2009 yılında açıklanan “Yargı Reformu Strateji Belgesi”nde 10 tane hedef gösterilmişti. Bu hedefler şunlardı:

- 1)Yargı Bağımsızlığının Güçlendirilmesi,
- 2)Yargının Tarafsızlığının Geliştirilmesi,
- 3)Yargının Verimliliği ve Etkinliğinin Artırılması,
- 4)Yargıda Mesleki Yetkinliğin Artırılması,
- 5)Yargı Örgütü Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi,
- 6)Yargıya Güvenin Artırılması,
- 7)Adalet Erişiminin Kolaylaştırılması,
- 8)Alternatif Çözüm Yollarının Geliştirilmesi,
- 9)Ceza İnfaz Sisteminin Geliştirilmesi,

10)AB Müktesebatına Uyum Sürecinin Gerektirdiği Mevzuat Çalışmalarına Devam Edilmesi.

Gösterilen bu hedeflere ulaşabilmek için ise tabiidir ki, birtakım yasama faaliyetleri yapılmıştır. Yapılan bu faaliyetler:

1-31.03.2011 Tarihli ve 6217 S. Kanun (Yürürlük maddeleri hariç 31 yeni madde ihdas edilmiş ya da revizyona uğramış),

2-08.08.2011 Tarihli ve 650 S. Kanun Hükmünde Kararname (Yürürlük maddeleri hariç olmak üzere 42 yeni madde ihdas edilmiş ya da revizyona uğramış),

3-02.07.2012 Tarihli ve 6352 S. Kanun (Yürürlük maddeleri hariç olmak üzere 105 yeni madde ihdas edilmiş ya da revizyona uğramış),

4-11.04.2013 Tarihli ve 6459 S. Kanun (Yürürlük maddeleri hariç olmak üzere 25 yeni madde ihdas edilmiş ya da revizyona uğramış),

5-21.02.2014 Tarihli ve 6526 S. Kanun (Yürürlük maddeleri hariç olmak üzere 19 yeni madde ihdas edilmiş ya da revizyona uğramış),

6-18.06.2014 Tarihli ve 6545 S. Kanun (Yürürlük maddeleri hariç olmak üzere 103 yeni madde ihdas edilmiş ya da revizyona uğramış).

Bu yargı reformu başarıya ulaşamamış olacak ki, takvimler 7 Nisan 2015'i gösterdiğinde bu sefer, bir yargı reformu daha yapılacağı ilan edildi. "Yeni Yargı Reformu Stratejisi" adı verilen bu açıklamada da yine 10 tane hedef gösterildi. Bu hedefler şunlardı:

- 1)Yargının Tarafsızlığı ve Bağımsızlığını Güçlendirmek,
- 2)Yargının Hesap Verilebilirliği ve Saydamlığını Artırmak,
- 3)Ceza ve Hukuk Adalet Sistemini Geliştirmek,
- 4)Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemlerini Geliştirmek ve Uygulamada Etkinliğini Artırmak,
- 5)Adalet Alanında Uluslararası İşbirliğini Geliştirmek ve AB Katılım Sürecinin Etkinliğini Artırmak,
- 6)Hukuk Eğitimi İle Meslek Öncesi ve Meslek İçi Eğitimi Geliştirmek,
- 7)Çocuklar, Kadınlar ve Engelliler Gibi Dezavantajlı Gruplara Yönelik Uygulamaları Geliştirmek,
- 8)Adalete Erişimi Geliştirmek,
- 9)Yargısal Uygulamalardan Kaynaklanan İnsan Hakları İhlallerini Önlemek ve İnsan Hakları Standartlarını Güçlendirmek,
- 10) Ceza İnfaz Sistemini Geliştirmek.

En nihayetinde Mayıs 2019'da bir başka "Yargı Reformu" ilan edilmiştir. Bu reform paketinde de amaçlar ise şu şekilde belirlenmiştir:

- 1)Hak ve Özgürlüklerin Korunması ve Geliştirilmesi,
- 2)Yargı Bağımsızlığı, Tarafsızlığı ve Şeffaflığının Geliştirilmesi,
- 3)İnsan Kaynaklarının Nitelik ve Niceliğinin Artırılması,
- 4)Performans ve Verimliliğin Artırılması,
- 5)Savunma Hakkının Etkin Kullanımının Sağlanması,
- 6)Adalete Erişimin Kolaylaştırılması ve Hizmetlerden Memnuniyetin Artırılması,
- 7)Ceza Adaleti Sisteminin Etkinliğinin Artırılması,
- 8)Hukuk Yargılaması ile İdari Yargılamanın Sadeleştirilmesi ve Etkinliğinin Artırılması,
- 9)Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemlerinin Yaygınlaştırılması.

Bu amaçlara ulaşabilmek için de şu yasama faaliyetleri yapılmıştır:

1-17.10.2019 Tarihli ve 7188 S. Kanun (Yürürlük maddeleri hariç olmak üzere 37 yeni madde ihdas edilmiş ya da revizyona uğramış)

2-14.04.2020 Tarihli ve 7242 S. Kanun (Yürürlük maddeleri hariç olmak üzere 67 yeni madde ihdas edilmiş ya da revizyona uğramış)

3-22.07.2020 Tarihli ve 7251 S. Kanun (Yürürlük maddeleri hariç olmak üzere 62 yeni madde ihdas edilmiş ya da revizyona uğramış)

Yapılan bu kadar faaliyetin bir reform hareketi olarak nitelendirilebilmesi için iki yönlü bir iyileşme/düzelme gerçekleşmesi beklenir. Hukuki istatistiklerimizde ve uluslararası araştırmalarda ülkemiz bakımından bir gelişme gözlenmesi gerekir. Öyleyse ilk olarak Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün hazırladığı raporlara göre 2009-2019 yılları arasında hukuki istatistikleri mercek altına alalım.

1-YEREL MAHKEMELERİN (CEZA MAHKEMELERİ- HUKUK MAHKEMELERİ- İDARİ YARGI YERLERİ) DURUMU

2009 yılı ile 2019 yılları arasında yerel mahkemelere gelen toplam dava sayısı 74.278.885 adettir. Bir başka deyişle, her yıl ortalama 6.752.625 adet dava açılıyor. Bu tarihler arasında karara bağlanan dosya sayısı ise 44.623.038. Yani her yıl karara bağlanan ortalama dosya sayısı 4.056.670 adettir. Yani her yıl açılan davalardan 2.500.000 adeti o yıl bitirilemiyor ve bir sonraki yıla aktarılıyor.

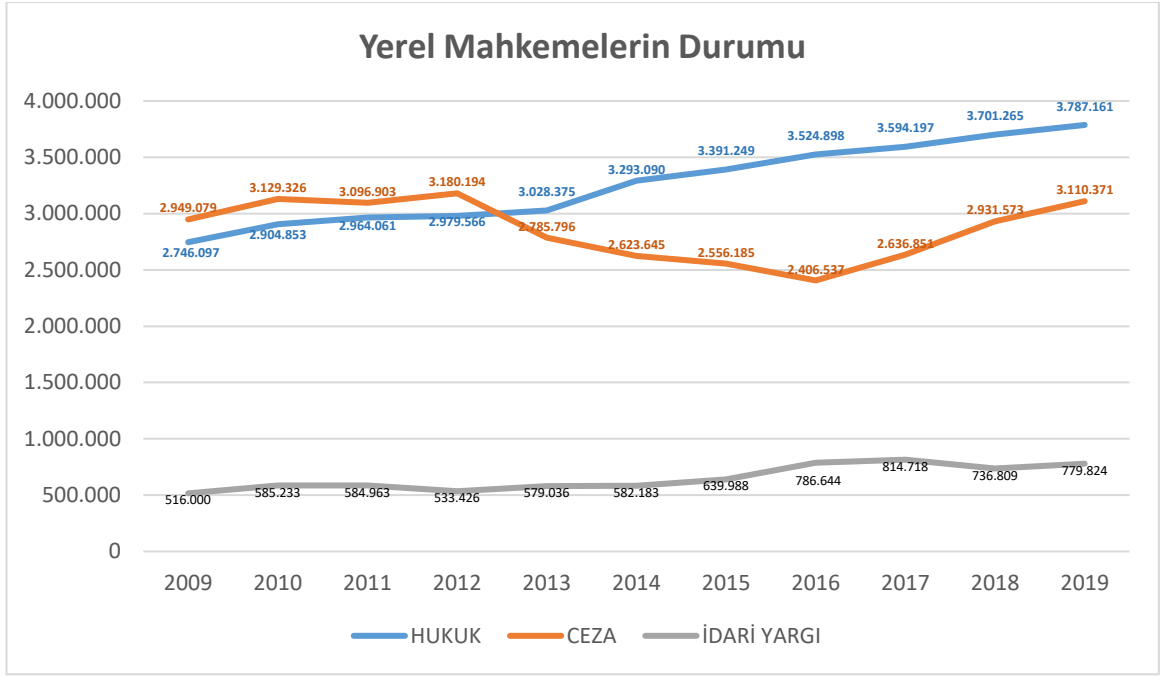
2009 yılında hukuk mahkemelerine gelen dava sayısı (geçen yıldan devir, yıl içinde açılan ve bozularak gelen toplam dava sayısı) 2.746.097 iken, bu rakam 2019 yılında %37'lik artış göstererek 3.787.161 olmuştur.

2009 yılında ceza mahkemelerine gelen dava sayısı (geçen yıldan devir, yıl içinde açılan ve bozularak gelen toplam dava sayısı) 2.949.079 iken, bu rakam %5,46'lık artış ile 2019 yılında 3.110.371 olmuştur. Ancak, son 4 yıllık trende bakıldığında %29,24'lük bir artış gözlemlenmektedir.

2009 yılında idari yargı mahkemelerine gelen toplam dava sayısı 516.000 iken %51'lik artış ile 2019 yılında 779.824 olmuştur.

Yapılan bu kadar reforma rağmen devletle vatandaş arasındaki uyuşmazlık sayısı neden %51'lik bir artış göstermiştir? Yapılan bu kadar reforma rağmen açılan hukuk dava sayısı neden %37 artış göstermiştir? Yapılan bu kadar reforma rağmen vatandaşlarımızın "sanık" olarak bulunduğu ceza davalarında son 4 yılda neden %30'luk bir artış söz konusu olmuştur? Bu rakamlar bir yangının apaçık habercisidir. Düşünsenize, ülkemizin nüfusu neredeyse 83 milyon, 2009 yılından beri açılan toplam dava sayısı da neredeyse 75 milyondur. Yani geçmiş 11 yılda her bireyin neredeyse bir davası bulunmaktadır.

Bu rakamları bir grafik üzerinde analiz etmek istersek:

A-2019 YILI İÇERİSİNDE AÇILAN HUKUK DAVALARININ KONULARI NELERDİR?

Sadece 2019 yılı içerisinde açılan 3.787.161 adet hukuk davasının konuları şunlardır:
(En fazla müracaat edilen 11 dava türü)

- 1-Veraset (350.065 Adet Dava),
- 2-Boşanma (248.640 Adet Dava),
- 3-Alacak (232.893 Adet Dava),
- 4-Vesayet (197.362 Adet Dava),
- 5-Tazminat (133.420 Adet Dava),
- 6-İtirazın İptali (80.797 Adet Dava),
- 7-Şikâyet (61.282 Adet Dava),
- 8-İcra Takibine İtiraz (57.873 Adet Dava/Talep)
- 9-Tespit (54.996 Adet Dava)
- 10-Tapu İptal ve Tescil Davaları (46.406 Adet Dava)
- 11-Kamulaştırma (44.444 Adet Dava)

1.sıra bizim için hayati öneme sahip değildir. Zira ülkemizde 2019 yılında 435.941 kişinin vefat ettiği düşünüldüğünde, bu ölümlere bağlı hukuki işlemlerin (mirasın reddi, mirasçılık belgesi alınması vs.) yapılabilmesi için birtakım veraset işlemlerinin yapılması ve bu sebeple mahkemelere müracaat edilmesi gayet normaldir. Ancak 2. ve 3. sıra ülkemiz ve insanımızın içinde bulunduğu buhranı görmek bakımından birtakım ciddi verilere ulaşmamıza

yardımcı oluyor. 2. sıraya baktığımızda 2019 yılında 248.640 adet boşanma davası açılmıştır. Bir başka ifade ile 500.000 kişi 2019 yılında evliliklerini sona erdirmek istemiştir. Ancak bu iş 500.000 kişi ile kalmıyor. Müşterek evlilikten doğan çocuklar ve boşanan çiftlerin ailelerini hesaba dâhil ettiğimizde 2019 yılında boşanma hadisinden dolayı yıpranan insan sayısı çok kaba bir hesapla 2.500.000'dür. Peki, boşanma sebepleri nelerdir? Maalesef bu boşanma davalarının büyük bir oranı ekonomik problemlerden ileri gelmektedir. Yine 3. sıraya baktığımızda 2019 yılında 232.893 adet alacak davası açıldığı görülmektedir. Her borç ilişkisinin bir alacaklısı ve bir de borçlusu bulunduğu hesaba katıldığında 2019 yılında 470.000 kişi bu davalarla mağdur hale gelmiş. Bunun sebebi evin kirası, yakıt parası, elektrik faturası, mutfak masrafı, çocukların okul parası, omuza yük yükleyen vergiler ve primler ödendikten sonra alınan borcu geri ödeyecek paranın kalmaması olabilir mi? Ya da cebimizdeki paranın her geçen enflasyon sebebiyle erimesi sebebiyle borcu ödeyecek para kalmaması olabilir mi?

B-2019 YILI İÇİNDE AÇILAN CEZA DAVALARININ KONULARI NELERDİR?

Sadece 2019 yılı içinde açılan toplam 3.110.371 adet ceza davasının Türk Ceza Kanunu'na göre konuları şunlardır: (En fazla davaya konu 3 suç tipi)

1-726.909 adet dava ile Malvarlığına Karşı Suçlar (TCK 141-169) (Hırsızlık, Dolandırıcılık, Yağma, Mala Zarar Verme, Güveni Kötüye Kullanma, Hileli İflas, Karşılıksız Yararlanma)

2-526.517 adet dava ile Vücut Dokunulmazlığına Karşı Suçlar (TCK 86-93) (Yaralama, Organ ve Doku Ticareti, İnsan Üzerinde Deney vs.)

3-358.692 adet dava ile Hürriyete Karşı Suçlar (TCK 106-124) (Tehdit, Şantaj, Kişiyi Hürriyetinden Yoksun Kılma, Konut Dokunulmazlığının İhlali, Kişilerin Huzur ve Sükûnunu Bozma, Nefret ve Ayrımcılık vs.)

2019 yılı içinde açılan ceza davalarının özel kanunlara göre görünümü ise şu şekildedir: (En fazla davaya konu 3 suç tipi)

1- 184.639 adet suç ile İcra İflas Kanunu'na Muhalefet Suçu,

2-178.934 adet suç ile Çek Kanunu'na Muhalefet Suçu,

3-60.764 suç ile Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna Muhalefet Suçu

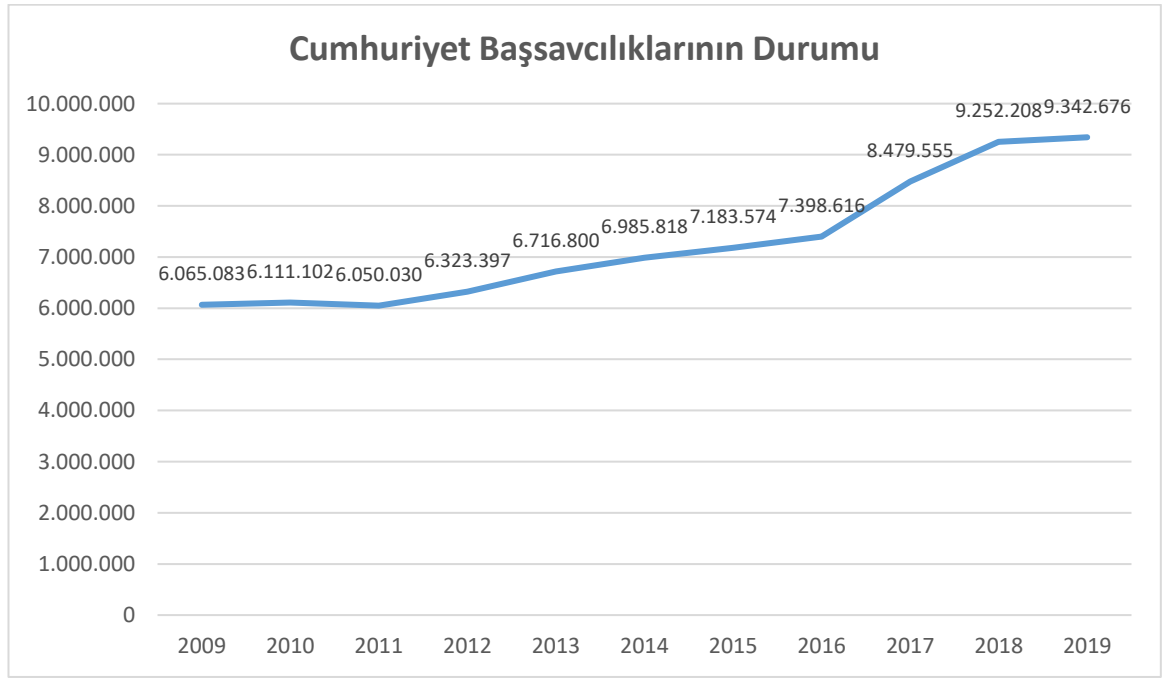
Bu istatistiklere baktığımızda üzülererek toplumumuzun ahlaki, psikolojik ve ekonomik bir buhran içinde olduğunu görüyoruz. Özellikle 726.909 adet hırsızlık, dolandırıcılık, karşılıksız yararlanma gibi suçların işlendiği; 358.692 adet tehdit, şantaj gibi suçların işlendiği; 184.639 adet alacaklısını zarara sokmak kastıyla mevcudunu eksiltme, aczine kendi fiiliyle sebebiyet verme veya vaziyetinin fenalığını bilerek ağırlaştırma, iflas ve konkordato işlerinde hususi menfaat temin etme gibi suçların işlendiği bir toplumda bu buhranları tespit etmek hiç de zor değildir. Bunun yanı sıra 526.517 adet yaralama, eziyet vb. suçlar da bizi biz yapan değerlerden uzaklaştığımızı, birbirimize sabrımızın kalmadığını, kardeşlik hukukunun sona erdiğini göstermektedir. Elbette burada trafik kazası gibi taksirle işlenen yaralama suçunu hariç bırakıyoruz.

2-CUMHURİYET BAŞSAVCILIKLARININ DURUMU

2009 yılı ile 2019 yılları arasında Cumhuriyet Başsavcılıklarına yapılan toplam başvuru sayısı 79.909.605'dir. Bu tarihler arasında karara bağlanan dosya sayısı ise 37.877.137'dir. Dolayısıyla 2019 yılı sonu itibariyle Cumhuriyet Başsavcılıklarında 42.032.468 dosya incelemeyi beklemektedir.

Üzülerek ifade etmek gerekir ki, 2009 yılında Cumhuriyet Başsavcılıklarına yapılan toplam başvuru sayısı 6.065.083 iken 2019 yılında bu rakam 9.342.676'ya çıkarak %54'lük bir artış göstermiştir. Bir başka ifade ile toplumumuzda 2009 yılına nazaran 2019 yılında şikâyetlenme oranı %54'lük bir artış göstermiştir.

Bu rakamları bir grafik üzerinde analiz etmek istersek:

3-FAİLİ MEÇHUL DOSYALARIN DURUMU

2009 yılı ile 2019 yılları arasında Cumhuriyet Başsavcılıklarına gelen faili meçhul dosya sayısı 37.982.042'dir. 2009 yılında bu rakam 2.463.542 iken 2019 yılında bu rakam 4.256.126'ya yükselmiştir. Dolayısıyla geçen zamanda faili meçhul dosya sayısı %72'lik bir artış göstermiştir. Bir başka ifade ile son 11 yıllık dönem içerisinde 37.982.042 adet suç işlenmiş ancak bu suçun failinin kim olduğu tespit edilememiş.

4-İCRA MÜDÜRLÜKLERİNİN DURUMU

2019 yılı sonu itibariyle tüm icra dairelerindeki toplam dosya sayısı 31.485.090'dir. 21.659.163 adet dosya geçen senelerden 2019'a devredilmişken sadece 9.825.927 adet dosya ise 2019 yılında açılmıştır. Ne yazık ki, bu dosyalardan 4.193 adet dosya iflas dosyasıdır. 2019 yılında 4.193 adet şirket iflas etmiştir. Bu şirkette çalışan vatandaşlarımızın ve onların ailelerinin hangi durumda olduğunu düşünmek ise en acı nokta. Rakamların büyüklüğüne bakar mısınız? 31.485.090 adet irili ufaklı ancak talepte bulunan bakımında hayati öneme sahip alacak tahsil edilmeyi bekliyor.

5-YARGITAY'IN DURUMU

Yargıtay Ceza Genel Kurulu ve Ceza Dairelerinde bulunan toplam 550.438 davadan %52,9'u sonuçlandırılarak karara bağlanmıştır. Yargıtay Ceza Dairelerince sonuçlandırılan davalardan %40,7'sinde onama, %26,5'inde bozma, %14,9'unda gönderme kararı verilmiştir. Bir başka deyişle, neredeyse 3 dosyadan 1 tanesi usule ya da esasa ilişkin noksanlıklar sebebiyle yerel mahkemeye geri gönderilmektedir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu ve Hukuk Dairelerinde bulunan toplam 362.779 davadan %64,1'i sonuçlandırılarak karara bağlanmıştır. Yargıtay Hukuk Dairelerince sonuçlandırılan davalardan %51,0'ında onama, %21,8'inde bozma, %16,2'sinde ise red kararı verilmiştir. Bir başka deyişle, nerdeyse 5 dosyadan 1 tanesi usule ya da esasa ilişkin noksanlıklar sebebiyle yerel mahkemeye geri gönderilmektedir.

Acaba bu durumun sebebi hukuk fakültelerindeki eğitim seviyesi midir? Yoksa ehliyet ve liyakate önem verilmeden yapılan atamalar mı? Yoksa meslek için eğitim ve oryantasyon programlarının yetersizliği midir?

6-KRİTİK YAŞLARA VE CİNSİYETE GÖRE CEZA YARGILAMALARINDA SANIK SAYISI NEDİR?

2019 yılında Ceza Mahkemelerinde görülen 4.493.713 adet yargılamada 3.923.186 erkek, 486,133 kadın sanık sandalyesine oturmuştur.

-2-14 yaş aralığında bulunan sanık sayısı: 88.020 erkek-10.183 kadın (2018 yılında: 85.263 erkek-9.362 kadın)

-15-17 yaş aralığında bulunan sanık sayısı: 125.894 erkek- 10.982 kadın (2018 yılında: 123.688 erkek-10.303 kadın)

Şunu sormak istiyoruz: Okul sıralarında oturması gereken evlatlarımızın sanık sandalyesinde ne işi var? Bu evlatlarımız hukuk terminolojisinde sanık dahi sayılmazlar. Bu çocuklarımız terminolojide suça sürüklenen çocuklardır. Evlatlarımızı suç sürükleyen sebepler nelerdir? Büyük bir kısmının ekonomik problemler, ahlaki yozlaşma, sosyal eşitsizlik, aile içi problemler ve şiddet sebepleriyle suça sürüklediklerini hepimiz biliyoruz. Bu evlatlarımızı topluma yeniden nasıl kazandıracacağız?

7-CEZA İNFAZ KURUMLARIMIZIN DURUMU

31 Aralık 2019 itibariyle Ceza İnfaz Kurumlarındaki kişi sayısı 2018 yılına kıyasla %10,1 artarak 291.546 oldu. Bunların %84,1'i hükümlüler, %15,9'u tutuklular olarak kayıtlara geçti. Ceza İnfaz Kurumlarında bulunanların %96,1'ini erkekler, %3,9'unu kadınlar oluşturmaktadır.

Bu kurumlara hükümlü statüsünde girişi sırasında çocuk yaşta (12-17 yaş) bulunanların sayısı 2019'da 1.679 oldu.

2021 yılı Adalet Bakanlığı bütçesine göz gezdirdiğimizde ise sadece 2021 yılından 39 yeni cezaevi yapılması planlandığı görülmektedir. Görülen o ki bu süreçte rakamlar daha da artacaktır.

Genel olarak Adalet Bakanlığı'nın istatistikleri bunlar. Peki, uluslararası araştırmalarda ülkemizin durumu nasıl? World Justice Project (Dünya Adalet Projesi), dünya çapında hukukun üstünlüğünü geliştirmek için çalışan, bağımsız ve çok disiplinli bir kuruluştur. WJP, 128 ülke ve yargı bölgesini kapsayan çalışmalar yapıyor. Anketlerden çıkan sonuçlar, 130.000'den fazla hane halkına ve 4.000 hukukçuya ulaşmak suretiyle tanzim ediliyor. Yapılan çalışmalarda ise 8 faktöre bakılıyor:

1-Devlet Yetkilerindeki Kısıtlamalar

2-Yolsuzluğun olmaması/olması

3-Açık hükümet (Şeffaflık)

4-Temel Haklar

5-Düzen ve Güvenlik

6-Yasal Yaptırımlar

7-Medeni Yargı

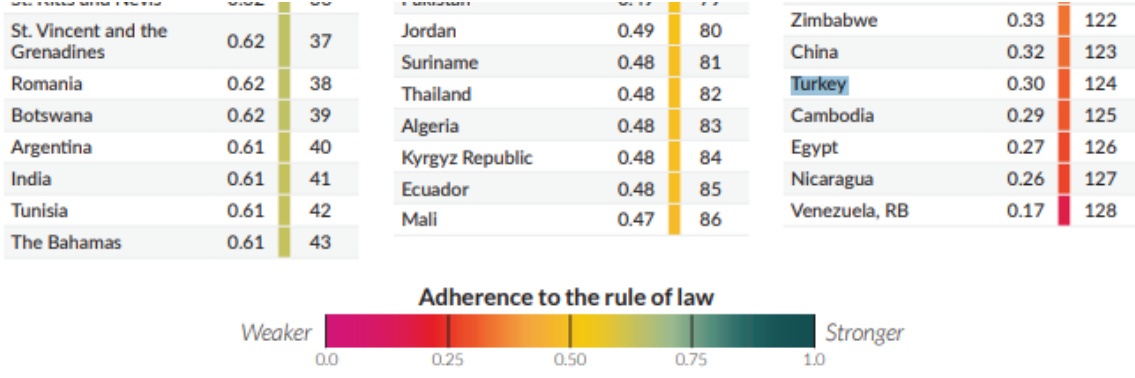
8-Ceza Adaleti

İşte bu faktörlerin tamamı nazara alındığında **Türkiye, 128 ülke arasında 107. sıraya konumlandırılıyor**. En yakın rakiplerimiz ise, 103. sıradaki Nijer, 104.sıradaki Meksika, 105. sıradaki Madagaskar, 106. sıradaki Mali, 108.sıradaki Nijerya, 109.sıradaki İran. Yüzyıllarca İşlam'a sancaktarlık yapmış ve hakkı, güçten üstün tutmuş bir milletin bu konumu aslan hak etmediğini düşünüyoruz.

Country/Jurisdiction	Overall Score*	Score Change*	Global Rank	Global Rank Change†
 St. Lucia	0.62	0.00	36	2 ▲
 St. Vincent and the Grenadines	0.64	0.02	31	4 ▲
 Suriname	0.50	-0.01	76	5 ▼
 Sweden	0.86	0.00	4	0
 Tanzania	0.47	0.00	93	0
 Thailand	0.51	0.00	71	6 ▲
 Togo	0.45	0.00	99	3 ▲
 Trinidad and Tobago	0.54	0.00	55	1 ▲
 Tunisia	0.54	0.00	56	3 ▲
 Turkey	0.43	0.00	107	3 ▲
 Uganda	0.40	-0.01	117	2 ▼
 Ukraine	0.51	0.00	72	6 ▲

Faktörlerin Her Birisi Ayrı Ayrı Değerlendirmeye Tabi Tutulursa:

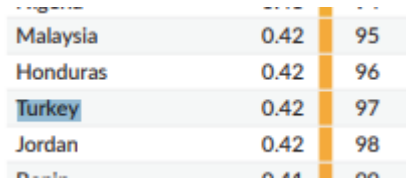
1-Devlet Yetkileri Kısıtlamaları Bakımından: (Bu faktörde, ülkeyi yönetenlerin yasalara ne denli bağı olduğu tetkik edilerek sorumluluk ve yetki dengesi ölçülmektedir.) Bu faktöre göre maalesef 128 ülke arasında 124. sıradayız.

2-Yolsuzluğun Olmaması/Olması Bakımından: (Bu faktörde, rüşvetin olup olmadığı kamu veya özel kaynakların uygun kullanılıp kullanılmadığı tetkik edilmektedir.) 128 ülke arasında 60. sıradayız.

3-Şeffaf Yönetim (Bu faktörde, temel kanunların ve yasal haklarla ilgili bilgilerin kamuoyuna açıklanıp açıklanmadığı ölçülerek yayınlanan bilgilerin kalitesi değerlendirilmektedir.) 128 ülke arasında 97.sıradayız.

4-Temel Haklar (Bu faktörde, ulusal ve uluslararası temel haklara saygı duyulup duyulmadığı tetkik edilmektedir.) Ne yazık ki 128 ülke arasında 123. sıradayız.

5-Düzen ve Güvenlik (Bu faktörde, kişilerin can ve mal güvenliğinin sağlanıp sağlanmadığı değerlendirilmektedir.)128 ülke arasında 77. sıradayız.

Zambia	0.69	75
Senegal	0.69	76
Turkey	0.69	77
Tanzania	0.69	78
Malawi	0.69	79
Tunisia	0.68	80
Costa Rica	0.68	81
Indonesia	0.68	82

6-Yasal Yaptırımlar (Bu faktörde, yaptırımların adil ve etkili olup olmadığı değerlendirilmektedir.) 128 ülke arasında 110.sıradayız.

Guatemala	0.42	107
Dominican Republic	0.42	108
Cameroon	0.42	109
Turkey	0.41	110
Bangladesh	0.41	111
Mozambique	0.40	112

7-Medeni Yargı (Bu faktörde, sıradan insanların mağduriyetlerini sivil adalet sistemi yoluyla barışçıl ve etkili bir şekilde çözüp çözemeyecekleri, medeni adalet sistemlerinin erişilebilir olup olmadığını ve ayrıca ayrımcılık, yolsuzluk ve uygunsuzluk olup olmadığını değerlendirilmektedir.) 128 ülke arasında 103. sıradayız.

Peru	0.45	100
Zimbabwe	0.45	101
Niger	0.45	102
Turkey	0.44	103
Angola	0.44	104
Sierra Leone	0.44	105
Liberia	0.44	106

8-Ceza Adaleti (Bu faktörde, ceza adaletinin mağduriyetleri gidermeye elverişli olup olmadığı değerlendirmeye tabi tutulmaktadır.) 128 ülke arasında 85. Sıradayız.

Tanzania	0.38	81
Guyana	0.38	82
Morocco	0.38	83
Niger	0.38	84
Turkey	0.38	85
Egypt	0.37	86

SONUÇ

2009, 2015 ve 2019 yıllarında üç tane “Yargı Reformu” ortaya konmuştur. Bu "reformları" gerçekleştirebilmek adına 419 kanun maddesi değiştirilmiş ya da ihdas edilmiş, 2010 ve 2017 yıllarında Anayasa Referandumları yapılmış ve hatta yönetim sistemi dahi değiştirilmiş olmasına rağmen Sn. Cumhurbaşkanımızın hukuk reformuna ihtiyaç duyulduğuna ilişkin söylemi ve yukarıda ortaya koyduğumuz istatistiklere dayanan gerçekler bizleri derin bir endişe ve üzüntüye gark etmektedir. İnsanımızın anlayışına, düşünce ve yaşam tarzına, örf-adetine ve inancına uygun olmayan kanunlar, yetersiz ve sürekli değiştirilen eğitim sistemi, gelirin eşit paylaşılmaması ve sosyal problemler bu sonuçların ortaya çıkmasının asli müsebbipleridir. Tüm bu sorunlar çözülmeden hukukta bir reform yapılabilmesi ya da “reform” adı verilen belgelerin gerçekten bir reform olarak nitelendirilebilmesi mümkün değildir. Bugüne kadar “reform” adı altında yapılan iş ve işlemlerin gerçek birer reform olmaması, bundan sonra “reform” adı altında yapılacak çalışmaların da faydasız olacağına ciddi bir karine teşkil etmektedir.

YENİDEN REFAH PARTİSİ

MKYK ÜYESİ

AV.ABDULKADİR YILMAZ